

B. S. Ingemanns samlede værker

Bogen

Valdemar Seier, historisk Roman af Bernhard Severin Ingemann, 7. udg.. København 1860

Af flere grunde har skolens bibliotek ikke anskaffet ny skønlitteratur de sidste godt og vel 50 år. Det, biblioteket har stående inden for denne genre – ikke mindst dansk og tysk – er altså af ældre dato, men her er der til gengæld rigeligt at tage af: **Kæmpemæssige samleværker af kendte og mindre kendte forfatters samlede produktion**, ja, somme tider hele landes samlede nationallitteratur. Perlen inden for denne boldgade må vist nok siges at være den store og spektakulære *Deutsche Nationallitteratur* fra omkr. 1900 på et pænt stykke over 200 bind.

Desværre har tidens tand gjort et betydeligt indhug i flere af disse mammutudgivelser, og de fleste af dem har vi derfor kun ukomplet i dag. Det gælder f.eks. den kendte danske salme- og romandigter **B. S. Ingemanns Samlede Værker**, der oprindeligt var på hele 45 bind, og som udkom hen over mange år og i flere omgange allerede i **Ingemanns** egen levetid, men som skolen i dag kun ejer ca. halvdelen af. De er til gengæld tilstrækkelige til at kaste lys over det, der både i samtid og eftertid gjorde **Ingemann** berømt, ja, som faktisk gav nogle af hans digterværker – ikke mindst hans salmer og morgen- og aftensange – en plads i den nationale **danske kulturkanon** den dag i dag.

Oven heri også ejer skolen også et par af **Ingemanns ungdomsudgivelser i originaludgave** fra begyndelsen af **1800-tallet**, der godt nok i dag næppe er kendt ud over af den snævre inderkreds af litteraturhistorikere. Det gælder f.eks. hans genembrudsværk fra **1811**, *De Sorte Riddere*.

Forfatteren

Hvem har ikke sunget *I østen stiger solen op?* Eller *Glade Jul, dejlige jul?* Eller hvad med *Dejlig er jorden?* Alle disse og mange, mange flere salmer og sange er forfattet af en af Danmarks store **salmedigtere, Bernhard Severin Ingemann (1789-1862)**. Han var et ægte barn af **romantikken** og **guldalderen** i dansk litteratur og var personlig bekendt med skønånder som **Oehenschläger**, **N. F. S. Grundtvig** og **H. C. Andersen**. Alligevel havde hans forfatterskab sit helt eget præg, der skilte ham ud fra alle samtidens andre digtere, hvilket ikke siger så lidt. Først og fremmest var han elsket og afholdt af såkaldt almindelige mennesker for sit let forståelige, smukke, poetiske **sprog**, der gik – og stadig går – lige durk ind i folks hjerter. Hans forfatterskab spændte dels fra en lang række lyriske værker i **1810'erne** og **1820'erne** til hans salmer og sange. Hvad der måske gjorde ham mest læst og kendt i årene før og efter hans død, var hans **historiske romaner** om **Valdemar Sejr** og **Erik Menved** og andre af de danske kongeskikkelser fra middelalderen.

Egentlig skulle **Ingemann** have været jurist, men endte i stedet som forfatter. En god del af sin indkomst havde han fra sit virke som dansklærer ved **Sorø Akademi**, hvor han også skrev sine historiske romaner.

Baggrunden

Om man bryder sig om **Ingemanns** historiske romaner eller ej, må vel nærmest være en smags-sag. I dag er der næppe mange, der pløjer sig igennem dem fra start til slut – for slet ikke at tale om hans samlede forfatterskab på 45 bind! Nej, **Ingemanns** tid **toppede i midten og slutningen af 1800-tallet**, hvilket vel mest af alt er grunden til, at hans bøger står på skolens bibliotek i dag.

Alligevel blev især hans romaner folkeeje, hvad der til gengæld var vigtigt. For ikke blot medvirkede de til, at folk over det ganske land faktisk begyndte at læse langt mere, end de nogensinde havde gjort tidligere. Men de begyndte også at interessere sig for historie. **Danmarks Historie, Fædrelandets Historie**. Når det – i hvert fald dengang – var vigtigt, skyldtes det først og fremmest, at Danmark i **1800-tallet** gang på gang havde tabt krige, mistet territorier, var gået fallit, blevet fattigere og i det hele taget ikke havde specielt meget at begejstres over udover at se indad og bagud til netop den fortid, som **Ingemann** digtede om.

Pyt så med, at de kloge hurtigt fandt ud af, at selv om **Ingemann** skrev om personer, der faktisk havde levet, og begivenheder, der faktisk havde fundet sted, så var store dele af handlingen og persongalleriet alligevel **det rene digt**. Men hvad gjorde det? Bare det satte stemningerne og følelserne i sving og fik folk til at tænke på den glørværdige fortid, hvor en mand var en mand, et ord var et ord, og hvor der var helte og skurke og dydige og ærbare kvinder... Og så gjorde det jo heller ikke noget, at **Ingemanns** romaner faktisk var **spændende** og svære at lægge fra sig, når først man var gået i gang!